

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/151372,Ceremonia-pogrzebowa-kpt-w-st-spocz-Juliana-Pawelka-prezesa-Okregu-Podkarpackiego.html>
2021-11-30, 12:29

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Kpt. w st. spocz. Julian Pawełek ps. „Struga” - żołnierz Armii Krajowej, więzień polityczny okresu stalinowskiego, kawaler Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski, prezes Okręgu Podkarpackiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej

Na Cmentarzu Komunalnym Wilkowyja w Rzeszowie pożegnano kapitana Juliana Pawełka pseudonim „Struga”, żołnierza AK, wieloletniego prezesa Okręgu Podkarpackiego Światowego Związku Żołnierzy AK. Żegnała go rodzina, przyjaciele, kombatancki, przedstawiciele rzeszowskiego Instytutu Pamięci Narodowej na czele z dr Dariuszem Iwaneczko, dyrektorem Oddziału.

Kpt. Julian Pawełek, ps. „Struga” - żołnierz Armii Krajowej Okręgu AK Kraków, Podokręgu AK Rzeszów, Inspektoratu AK Przemysł, Obwodu AK Przeworsk, Placówka Manasterz, w latach 1942-1945 zaangażowany w walkę o niepodległość ojczyzny. Więzień polityczny okresu stalinowskiego. Prezes Okręgu Podkarpackiego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Rzeszowie. Od wielu lat wypełniał aktywną misję społeczną kultywowania pamięci Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego. Kpt. Julian Pawełek, rocznik 1925. Od 1941 r. był zaangażowany w działalność konspiracyjną, jako uczeń tajnego nauczania i łącznik - kolporter punktów tajnego nauczania w Manasterzu, Medyni Kańczuckiej, Hucisku i Jaworniku. Uczestniczył w akcji zdobycia broni, map, sprzętu sanitarnego i opatrunkowego z

Ppt. w st. spocz. Julian Pawełek - prezes Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN Rzeszów

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka - prezesa Okręgu Podkarpackiego SZZAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna

niemieckiego mobilnego magazynu broni. W latach 1942 -1945 żołnierz AK Kraków, Podokręgu AK Rzeszów, Inspektoratu AK Przemyśl, Obwodu AK Przeworsk, Placówka Manasterz. W AK pełnił funkcję łącznika i kolportera prasy podziemnej, prznosił meldunki na szlaku Manasterz-KańczugaPrzeworsk. W 1943 r. odbył kurs podoficerski, mianowany na stopień starszego strzelca. W lipcu 1944 r. brał udział w operacji wojskowej „Akcja Burza” na terenie Podokręgu AK Rzeszów, walcząc w dwóch potyczkach z Niemcami, m.in. w Łopuszce-Świtałówce. W 1947 r., korzystając z prawa do „amnestii”, ujawnił się i przez ojca oddał broń zdobytą podczas „Akcji Burza”. Po ujawnieniu się był inwigilowany przez Służby Bezpieczeństwa. W latach 1949 -1954 był więźniem politycznym za działalność w szeregach Armii Krajowej i udział w akcji „Burza”. Został skazany na 6 lat więzienia wyrokiem Sądu Wojskowego w Rzeszowie z dnia 14 kwietnia 1950 r. Uniewinniony decyzją Sądu Wojewódzkiego w Rzeszowie z dnia 25 kwietnia 1998 r. W połowie lat 50-tych, po wyjściu na wolność kpt. Pawełek podjął studia na Politechnice Gliwickiej na Wydziale Inżynierii Sanitarnej. W latach 60-tych pracował w Przedsiębiorstwie Robót Inżynieryjnych w Rzeszowie, a następnie w Zjednoczeniu Budownictwa Rolniczego w Rzeszowie. Pod koniec lat 60-tych rozpoczął pracę w Okręgowym Przedsiębiorstwie Przemysłu Mięsnego w Rzeszowie, a w roku 1980 Technitexie. W 1990 r. przeszedł na emeryturę. Kpt. Julian Pawełek zasłużył się jako działacz na rzecz ochrony środowiska, był m.in. inicjatorem powołania Spółek WodnoŚciekowych w Głogowie Małopolskim i Jaworniku Polskim, czego rezultatem było wybudowanie oczyszczalni ścieków w Głogowie Małopolskim. Od 1976 r. związany był z Katolickim Stowarzyszeniem cCivitas

a Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

Ceremonia pogrzebowa kpt. w st. spocz. Juliana Pawełka – prezesa Okręgu Podkarpackiego SZŻAK - Rzeszów, 7 października 2021. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

a Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

a Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

a Gajda-Bator/IPN Rzeszów.

Christiana", gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego, członka Zarządu Głównego, członka Sądu Koleżeńskiego, sekretarza Zarządu Wojewódzkiego.

Kpt. Julian Pawełek od 1992 r. pracował społecznie na rzecz Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Podkarpackiego kultywując pamięć żołnierzy Armii Krajowej w walce o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej w czasie II wojny światowej. Misję tę sprawował nieprzerwanie przez blisko 30 lat, z wielkim zaangażowaniem i oddaniem poświęcając swój czas, zdrowie i siły. Od 2017 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu Okręgu Podkarpackiego ŚZŻAK. Od 2018 r. pełnił także funkcję Zastępcy Przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Kombatanckiej przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie – jako reprezentant Światowego Związku Żołnierzy AK. Pomimo upływu lat i ubytku sił inicjował i koordynował prace związane z upamiętnianiem żołnierzy Podokręgu Rzeszów AK, pielęgnowaniem i rozpowszechnianiem wiedzy na temat Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego, udziałem w uroczystościach i obchodach patriotycznorocznicowych oraz realizacją edukacji patriotycznej. Owocem starań ŚZŻAK Okręgu Podkarpackiego, któremu przewodził, jak i jego osobistych, usilnych zabiegów było podjęcie szeregu inicjatyw patriotycznych, realizowanych we współpracy z władzami administracji rządowej i samorządowej, instytucjami, jednostkami wojskowymi oraz Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, szczególnie w związku z organizacją uroczystości rocznicowych i patriotycznych oraz opieką nad archiwum ŚZŻAK.

Kpt. Julian Pawełek aktywnie i z godną najwyższego podziwu energią zaangażował się w edukację patriotyczną skoncentrowaną na budowaniu tożsamości narodowej, poczuciu wspólnoty i patriotycznej postawy wśród młodego pokolenia Polaków. Z jego inicjatywy, we współpracy ze szkołami i żołnierzami 3. Podkarpackiej Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej aktywnie realizowany był program edukacyjny i wychowawczy, w ramach którego organizowane były wyjazdy patriotyczne do Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila" w Krakowie i Muzeum Powstania Warszawskiego w Warszawie. Program obejmuje także realizację Akcji „Znicze pamięci dla Żołnierzy AK”, podczas której żołnierze 3. PBOT razem z uczniami klas mundurowych oraz członkami ŚZŻAK odwiedzają groby i pomniki żołnierzy AK oraz podziemia niepodległościowego na cmentarzach na terenie Podkarpacia. Pan Julian Pawełek wielokrotnie uczestniczył w spotkaniach z młodzieżą szkolną oraz żołnierzami Wojsk Obrony Terytorialnej, podczas których opowiadał o swej działalności konspiracyjnej w AK, jak również o trudnych i osobistych przeżyciach więźnia politycznego okresu stalinowskiego, warunkach więzienia w celi bez okna, formach przestłuchiwania i bicia.

Kpt. Julian Pawełek czynnie wspierał również działania na rzecz obronności państwa i podtrzymywania tradycji niepodległościowych, idei, tradycji oraz etosu Żołnierzy Armii Krajowej. To dzięki jego pomysłowi i determinacji, przy wsparciu dowództwa 3. PBOT, powstała Sala Tradycji AK i PPP, przy jednostce wojskowej 3. PBOT. Prezentuje ona m.in. odznaczenia wojskowe i państwowe żołnierzy AK oraz wspomnienia i zdjęcia żołnierzy AK. Sala Tradycji spełnia także patriotyczną rolę wychowawczą – szkoleniową, jest nieodpłatnie dostępna dla

całej społeczności województwa podkarpackiego. Jako Prezes Okręgu ŚZZAK kpt. Julian Pawełek inicjował i koordynował inicjatywy związane z upamiętnieniem kombatantów – ostatnich żyjących żołnierzy Podokręgu Rzeszów AK. To dzięki jego ogromnemu zaangażowaniu Zarząd Okręgu Podkarpackiego ŚZZAK, w 2018 r. przystąpił do ogólnopolskiej akcji „Pomóżmy Bohaterom” – Świąteczna paczka dla Kombatantów, koordynowanej przez Stowarzyszenie im. Kazimierza Wielkiego wraz z Fundacją im. Kazimierza Wielkiego i Związkiem Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych, akcji dofinansowanej ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej. W ramach tej wspólnej inicjatywy w przedświątecznym okresie Bożego Narodzenia, Pan Julian Pawełek wraz z żołnierzami 3.PBOT odwiedzał weteranów Armii Krajowej z terenu Podkarpacia ze świątecznymi życzeniami i paczką. Kpt. Julian Pawełek, jako człowiek doświadczył dramatycznych przeżyć życiowych, dzieląc powojenny los wielu AK-owców więzionych za swoją działalność niepodległościową. Pobyt w więzieniu i niesprawiedliwy wyrok odbiły piętno na jego życiu, a mimo to zachował pogodę ducha i radość życia. Jednocześnie był osobą o dużej skromności, wrażliwą na potrzeby społeczne, mający silne poczucie misji, realizując zadania w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku na rzecz Ojczyzny, a w szczególności na niwie edukacji patriotycznej młodych pokoleń Polaków. Pan Julian Pawełek był członkiem Korpusu Weteranów Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny.

Odnaczony wieloma odznaczeniami państwowymi, wojskowymi i związkowymi, a w tym:

- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski 1458-88-24 01.06.1988
- Krzyżem Armii Krajowej 23.04.1994
- Krzyżem Partyzanckim nr 21.02.1996
- Medalem "Pro Memoria" 27.09.2005
- Medalem "ProPartia" nr 3786/14 21.10.2014
- Odznaką Wyróżnieniem „Za wkład pracy społecznej w ŚZZAK poświęconej etosowi Armii Krajowej” nr 008509 29.10.200
- Złotą Odznaką Zasługi ŚZZAK za wieloletnią, wybitną działalność w szeregach ŚZZAK nr 366 20.04.2005,
- Odznaką Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny 09.01.199
- Odznaką Pamiątkowa "Akcji Burza" nr 117/395
- Odznaczeniem Pamiątkowym za Zasługi dla ŚZZAK nr 232 12.05.2014
- Patentem Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny 11.2018

Biogram za: Okręg Podkarpacki Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej